VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valtioneuvoston tulevaisuustyö alkaneella hallituskaudella

Kaisa Oksanen, johtava asiantuntija, valtioneuvoston kanslia

Tulevaisuusvaliokunta 06.09.2019 klo 10:00 / K 3/2019 vp

Tavoitteita

- Entistä yhtenäisempi prosessi ja tulokset; yhtenäinen valtioneuvosto, jolla jaettu tilannekuva tulevasta
- Oikea-aikaista ja vaikuttavaa ennakointityötä
  - Yhteydet päätöksentekoon
  - Jatkuvan ennakoinnin kehittäminen
- Laaja-alainen kansallinen yhteistyö ja osallistaminen (KEV)
  - Yhteiset tapahtumat ja ennakointikeskittymät

VNK:n strategiaosasto koordinoi

Tulevaisuustyö ja ennakointi on laadukasta ja tukee päätöksentekoa valtioneuvostossa

- Vahvistetaan ministeriöiden yhteistä ennakointityötä. Valtioneuvoston yhteiset suuntaviivat seuraaville vuosille, sisältäen tulevaisuuskatsaus, tulevaisuusselonteko ja yhteiset työvälineet.
- Vahvistetaan kestävän kehityksen Agenda2030:n ja tulevaisuustyön yhteistyötä.
- Kehitetään pitkän aikavälin yhteiskuntapolitiikkaa ja päätöksentekoa ja vahvistetaan ennakoinnin vaikuttavuutta.

Valtioneuvoston tulevaisuustyö

Yhteinen tulevaisuustyö 2015-2019

Toimintaympäristöanalyysi

Tulevaisuuskatsaukset

Mahdollisuudet SUOMELLE

Mahdollisuudet Suomelle

TULEVAISUUS-SELONTEKO

Tulevaisuusselonteko

KANSALLINEN ENNAKOINTIVERKOSTO

Ennakointiyhteistyö

Suunnitelma tuleville vuosille

- Jatkuvan ennakoinnin toimintamallin vakiinnuttaminen
- Yhteinen tilannekuva 2019 → Muutostekijäkorttien päivitys
- Yksi yhteinen ja ilmiöpohjainen tulevaisuuskatsaus
- Yhteisten viestien jalostus tuleville hallituksille
- Hallituksen selontekomenettelyt – tulevaisuusselonteko
- Ennakointiverkosto – yhteiset tapahtumat ja yhteistyö

Ministeriöiden yhteinen ennakointityö

- Muutostekijäkorttien päivitys → yhteinen tilannekuva

→ Tältä pohjalta rakennetaan *yksi yhteinen ja ilmiöpohjainen tulevaisuuskatsaus*, joka voi sisältää tiiviit nostot myös hallinnonaloilta

- Kansliapäällikkökokous keskeisenä foorumina
- Kauden loppupuolella yhteisten viestien jalostus edelleen (vrt. Kiperät ongelmat ja Mahdollisuudet Suomelle)

Valtioneuvoston yhteiset muutostekijäkortit, päivitetty 2019

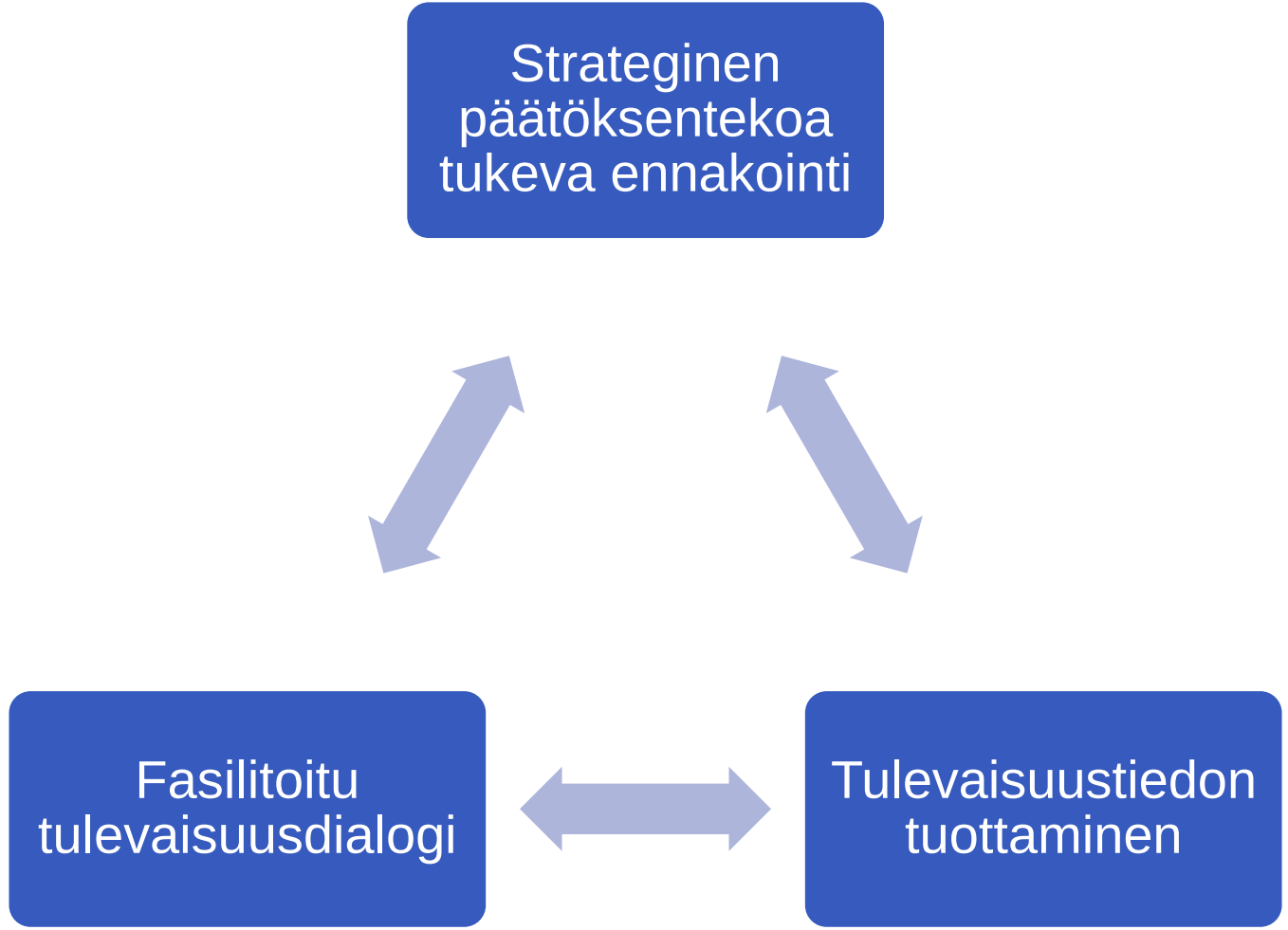
Strateginen päätöksentekoa tukeva ennakointi
Fasilitoitu tulevaisuusdialogi
Tulevaisuustiedon tuottaminen

Tulevaisuustyön ja ennakoinnin kehitystä valtioneuvostossa

Ennakoiva hallinto (Anticipatory Governance)

Hallituskauteen liittyvä tulevaisuustyö

- Hallituksen tilannekuva
- Ennakoinnin ja tulevaisuustyön tuki ministerityöryhmille

Jatkuva strateginen ennakointi valtioneuvostossa

- Toimintaympäristöanalyysi
- Tulevaisuuskatsaus
- Työkalut tukena

Tulevaisuusdialogi eduskunnan kanssa

- Tulevaisuusselonteko
- Mahdollinen tulevaisuustyö valiokunnissa

Kansallinen ennakointiyhteistyö

Ennakoinnin palveluita ja menetelmiä

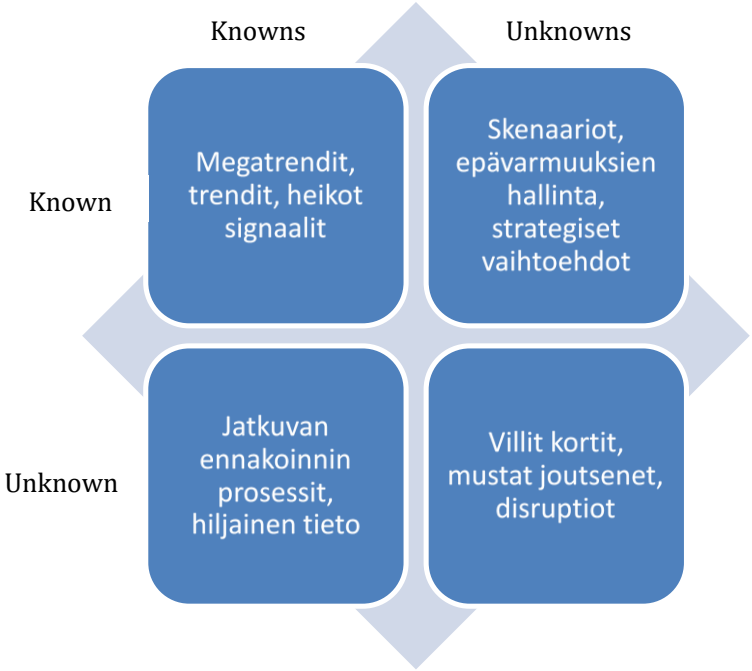

Hallituksen selontekomenettelyt VNK:ssa

- Tulevaisuusselonteko
- Kestävän kehityksen selonteko

Alustava toteutus:

- Kaksiosainen tulevaisuusselonteko (pohjautuen TuV:n ponteen):
  - 1. osa rakentuu valtioneuvoston yhteisen tulevaisuustyön kautta
    - Tulevaisuuden toimintaympäristöanalyysi ja keskeisimmät kysymykset tuleville vuosille
  - 2. osa priorisoi ilmiöitä, kysymyksiä ja pohtii ratkaisujen suuntia
    - Yhteistyö kestävän kehityksen selonteon ja tiekartan kanssa

Pitkän aikavälin päätöksenteko

Uudistumiskykyinen, pitkälle katsova ja **yhtenäinen valtioneuvosto** pystyy paremmin vastaamaan muuttuvan maailman paineisiin.

Pitkän aikavälin päätöksentekoa tukee merkittävien uudistusten valinta ja priorisointi, kestävän kehitys päätöksenteon viitekehyksenä, strategiset johtamisvälineet sekä pitkän aikavälin päätöksenteon vahvempi kytkös rahoituspäätöksiin.

Pitkän aikavälin politiikkaa hallitus-ohjelmassa

Parlamentaarisen komiteatyöskentelyn uudistaminen, valmistelun avoimuus, osallisuus ja laaja tietopohja.

Hiilineutraalius 2035 mennessä. EU:n hiilineutraalius saavutetaan ennen vuotta 2050. Myös mm. ilmasto- ja ympäristöystävällinen ruokajärjestelmä 2030.

Tiekartta kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä

Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyden vahvistaminen.

Tulevaisuusinvestointi-ohjelma.